

Gatunki zwierząt futerkowych**Borsuk europejski cz. I**

DOROTA KOWALSKA, ANDRZEJ GUGOLEK*

Zakład Hodowli Zwierząt Futerkowych, Instytut Zootechniki Państwowy Instytut Badawczy w Balicach k. Krakowa,
ul. Krakowska 1, 32-083 Balice*Katedra Hodowli Zwierząt Futerkowych i Łowiectwa, Wydział Bioinżynierii Zwierząt,
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, ul. M. Oczapowskiego 5/365, 10-719 Olsztyn

Kowalska D., Gugolek A.

The European badger

Summary

The European badger (*Meles meles*) is the largest member of the mustelid family (Mustelidae) found in Poland. It lives almost all over Eurasia, except northern areas of the former Soviet Union and the Scandinavian countries. The European badger most often inhabits densely wooded areas. It feeds on both animal and plant foods, and is classified as a carnivore. Badger skins are seldom used for clothing. They are usually used for production of skin rugs and accessories, such as hunting bags.

Keywords: European badger, fur animals

Borsuk europejski (*Meles meles*) to największy z żyjących w Polsce przedstawiciel rodziny łasicowate (*Mustelidae*). Najczęściej nazywany jest po prostu borsukiem, w gwarze łowieckiej figuruje natomiast jako „jaźwiec”.

Borsuk to zwierzę charakteryzujące się krępą i masywną budową ciała. Kończyny ma krótkie i silne, zakończone dobrze rozwiniętymi pazurami. Jego ubarwienie jest bardzo charakterystyczne: tułów ma zabarwiony srebrzyście, brzuch i kończyny – czarno, a głowę biało. Po obu stronach głowy, od uszu, poprzez oczy, aż do nosa, biegną typowe dla tego gatunku czarne pasy. Okrywa włosowa borsuka jest długa i szorstka, dlatego tego też jego skóry nie mają pełnego zastosowania futrzarskiego. Najczęściej są wykorzystywane do produkcji skór dywanowych i galanterii, np. toreb myśliwskich. Szorstkie włosie borsuka znalazło też zastosowanie do produkcji pędzli. Długość tułowia dorosłych samców borsuka europejskiego waha się od 78 cm do 91 cm, a samic od 75 cm do 83 cm. Ich masa ciała wynosi natomiast, odpowiednio, od 13 kg do 16 kg i od 11 kg do 13 kg.

Borsuk bytuje prawie w całej Eurazji, z wyjątkiem północnych terenów byłego Związku Radzieckiego i krajów skandynawskich. W Polsce występuje równomiernie na obszarze całego kraju, nie jest jednak gatunkiem pospolitym. Warto wspomnieć, że do rodzaju *Meles* należą jeszcze dwa pokrewne gatunki, bardzo podobne do naszego borsuka, które do niedawna uważano za jego podgatunki: borsuk azjatycki (*Meles leucurus*) i japoński (*Meles anakuma*). Obok wspomnianych trzech gatunków występujących na kontynencie eurazjatyckim, w Ameryce Północnej żyje borsuk amerykański (*Taxidea taxus*). Nie jest on bliskim krewniakiem tych gatunków, z którymi łączy go głównie nazwa. W odróżnieniu od borsuka europejskiego

Fot. Pixabay

skiego skóry borsuków amerykańskich mają znaczną wartość futrzarską.

Piśmiennictwo

1. Bernacka H., Gulda D., Peter E., Świącicka N., Zawisłak J.: Wybrane gatunki ssaków drapieżnych w polskich ogrodach zoologicznych. Wydawnictwo Uczelniane Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy 2014.
2. Duda I.: Skóry surowe futrzarskie. Wyd. AE w Krakowie 1992.
3. Gugolek A.: Borsuk europejski (*Meles meles*). Zwierzęta Futerkowe 2015, 10, 26-27.
4. Janiszewski P.: Kiedy borsuki wygrzebiują swoje nory? Brać Łowiecka 2017, 8, 42-43.
5. Kowalczyk R., Bunevich A. N., Jędrzejewska B.: Badger density and distribution of setts in Białowieża Primeval Forest (Poland and Belarus) compared to other Eurasian populations. Acta Theriologica 2000, 45, 395-408.
6. Roper T. J.: The European badger (*Meles meles*): food specialist or generalist? Journal of Zoology 1994, 234, 437-452.
7. Sumiński P., Goszczyński J., Romanowski J.: Ssaki drapieżne Europy. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa 1993.

Adres autora: dr hab. Dorota Kowalska, prof. IZ, ul. Krakowska 1, 32-083 Balice; e-mail: dorota.kowalska@izoo.krakow.pl